

тогочасних мистецьких еліт до запровадження в країні європейського культурного простору.

Література:

1. Вороний М. Український альманах. Відозва / Микола Вороний // Літературно-науковий вісник. – 1901. – Т. 16. – Кн. 11. – С. 14. 2. З потоку життя: Альм. / Упоряд. М. Коцюбинський, М. Чернявський. — Херсон : Друк. О. Д. Ходушиної, 1905. – 282 с. 3. Коцюбинський М. Твори: В 6 т. — К., 1961. – Т. 5. – С. 338. 4. Франко І. Збір. творів: у 50-ти т. / І. Франко. – К. : Наукова думка, 1976–1982. – Т. 35. – С. 110.

СОЦІАЛЬНО-ЛІНГВІСТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА КАТАЛОНІЇ У ТВОРАХ ХУАНА МАРСЕ ТА КАРЛЕСА КАЗАЖУАНИ

**(на матеріалі романів «Двомовний коханець» та «Остання людина, що
розмовляла каталонською»)**

Лукашов А. Ю. (Харків)

Твори «Двомовний коханець» Хуана Марсе та «Остання людина, що розмовляла каталонською» Карлеса Казажуани присвячені мовним, культурним, соціальним проблемам Каталонії. Їх автори є втіленням тієї двоїстості, що існує у трактуванні концепту «каталонська література», яке виходить із дихотомії – мова, якою написані твори / територія, де вони були написані.

Проблематика книги Казажуани охоплює ширшу тематику: просування / популяризація каталонської мови, проблема поколінь, комплекс віктимізму, роль еліт. Марсе концентрується на описі зв'язку мови із соціальним станом, звідси опис проблем, пов'язаних із соціальною нерівністю у Каталонії. Тим не менш, у творах є й низка спільних тем: демографічні проблеми, еміграція, «перевтілення», що є пов'язаними з підміною ідентичностей, або пошуком нових.

Різні ракурси бачення соціально-лінгвістичної проблематики в обох романах вимагають і суттєво різних художніх засобів. У творі «Двомовний коханець» Х. Марсе багато комізму, перевтілень, фантазії, алюзій до минулого тощо. Письменник для демонстрації соціальних та мовних проблем використовує натяки, символи, описи ситуацій і т. ін. Казажуана презентує нам проблеми у

«концентрованому вигляді»: твір здебільшого побудований на діалогах, на дискусіях між героями, у яких обговорюються проблеми, що їх хотів зобразити Казажуана.

Така художня література, присвячена мовній проблематиці, дозволяє іспаністам у всьому світі по-новому зрозуміти Іспанію, як багатонаціональну країну, що прагне подолати свої внутрішні суперечки та спрямована на модернізацію свого суспільства.

ПІСЕННИЙ ДИСКУРС КРІЗЬ ПРИЗМУ ЕСТЕТИЧНОГО КОДУ

Малахова О. О. (Київ)

Вартуючи витoki національного менталітету, пісенна лірика формує систему естетичних стереотипів народу, підвалини його морально-духовних норм і переконань шляхом відбору й упровадження авторами до змісту творів кращих змістових і структурних надбань попередників. При цьому піснярі, які у процесі написання співаної поезії керуються усталеним поєднанням літературно-пісенних традицій минулого та сучасного, продукують більш вартісні для слухацької аудиторії пісні, ніж відірвані від художніх звичаїв епатажні новатори. Різним аспектам теорії і практики пісенного дискурсу присвятили роботи О. Гавриков, О. Дей, О. Карапетян, Л. Копаниця. Засадничими щодо зв'язків співаної поезії з естетикою вважаємо дослідження Є. Анічкова, Ю. Борева, О. Кривцуна, Л. Смержа.

Пісня, як транслятор естетичних, морально-духовних цінностей її часу, залежить від постійного творчого пошуку авторів, що керуються естетичними потребами певної історичної доби. Ключовим у означеному розвитку є естетичний код. Консолідування різних за функціями у віршах вокальних творів площин сприяє нівелюванню естетичним кодом пісенної лірики вікових і ментальних, мовних і жанрово-стильових кордонів. Інваріантні для всього кола літератур світу ключові мотиви, образи, сюжети, ритмічно-версифікаційні